

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

**W Szkole Podstawowej nr 52 w Gdańsku
realizowany jest projekt systemowy
„Pomorskie – dobry kurs na edukację.
Kształtowanie kompetencji kluczowych
uczniów w regionie
poprzez edukację morską”,
współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu
Społecznego
w ramach Poddziałania 9.1.2 Programu Operacyjnego
Kapitał Ludzki 2007-2013**

prowadząca: mgr Anna Bryszkowska

*Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie
poprzez edukację morską jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach
Europejskiego Funduszu Społecznego – Poddziałanie 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013.*

DEPARTAMENT EDUKACJI I SPORTU

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk
tel.: 58 32 68 850, faks: 58 32 68 854, e-mail: des@pomorskie.eu, www.pomorskie.eu, www.urzad.pomorskie.eu

Projekt edukacyjny Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską, realizowany pod hasłem Złap wiatr w pomorskie żagle wiedzy, to propozycja skierowana do pomorskich szkół podstawowych. Celem projektu jest przede wszystkim rozwój kompetencji kluczowych uczniów. Działania proponowane w ramach projektu dotyczą tematyki morskiej oraz żeglarstwa, odwołują się tym samym do bogatej tradycji morskiej w regionie. Założeniem projektu jest powiązanie wiedzy i umiejętności zdobywanymi w szkole z umiejętnościami rozwijanymi w trakcie zajęć praktycznych na wodzie. Uczniowie pod opieką nauczyciela zgłębiają wybrane zagadnienia dotyczące tematyki morskiej, gromadzą i szeregują wiedzę na dany temat, aby na koniec przedstawić ją w wybranej przez siebie, atrakcyjnej formie. W ten sposób powstaną strony internetowe, prezentacje multimedialne, a być może nawet gazety czy przedstawienia teatralne.

W ciągu tego roku odbywać się będą również jednodniowe praktyczne zajęcia na wodzie, które pozwolą uczniom skonfrontować zebraną wiedzę z rzeczywistością, pomogą przygotować się do zbierania informacji, mogą też stanowić ukoronowanie pracy nad projektem. Zajęcia te będą się odbywać od września do października i od kwietnia do czerwca na najbliższych szkołach akwenach, w miejscach przystosowanych do prowadzenia tego typu zajęć.

W ramach projektu będą organizowane także żeglarskie pikniki naukowe, a dla 10% wyróżnionych uczestników przygotowano obozy żeglarskie, które odbędą się w czasie letnich wakacji. Niniejszy program edukacji morskiej skierowany jest do uczniów klas piątych szkoły podstawowej. Został napisany tak, by sprostać oczekiwaniom uczniów i nauczycieli oraz spełnić wymogi nowej podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23.12.2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, Dz. U. z dnia 15 stycznia 2009 r. Nr 4, poz. 17).4

Program edukacji morskiej integruje wiedzę z wielu przedmiotów, proponując całościowe postrzeganie przedstawionej problematyki. Niniejszy program wyróżnia się wśród innych programów nauczania w szkole podstawowej nowatorskim ujęciem wybranych zagadnień. Cele kształcenia i wychowania przedstawione zostały w postaci wymagań edukacyjnych, zapisanych językiem efektów kształcenia, co jest zgodne z ideą europejskich ram kwalifikacji i wpisuje się w sposób prezentowania wiadomości i umiejętności, które uczeń zdobywa na II etapie edukacyjnym, przyjętych we wzmiarkowanej podstawie programowej.

Program Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską, realizowany pod hasłem Złap wiatr w pomorskie żagle wiedzy, obejmuje całość przedsięwzięć zmierzających do kształtowania świadomości morskiej uczniów oraz do wykorzystania form styczności człowieka z morzem w celu kształtowania pożądanych cech osobowości.

Spośród wielu definicji wychowania morskiego szczególnie przydatna wydaje się definicja J. Malczewskiego, który uznał, że „przez wychowanie morskie dzieci i młodzieży należy rozumieć tę część procesu dydaktyczno-wychowawczego, która jest ukierunkowana na rozwijanie wiadomości i umiejętności z zakresu problematyki morskiej, na kształtowanie postawy gwarantującej właściwą aktywność w tworzeniu kultury materialnej i duchowej społeczeństwa oraz na zrozumieniu dorobku w tej dziedzinie”. W myśl tej definicji edukacja morska to nie wyizolowana całość, lecz składowa wielu zadań edukacyjnych.

Nadrzędnym zadaniem wychowawczym jest pokazane uczniom alternatywnych metod spędzania czasu, otwarcia ich na nowe dziedziny wiedzy i obszary umiejętności, a także nieznanne aspekty życia. Zadania wychowawcze są oparte na zasadach etyki. Solidarność, przyjaźń, odpowiedzialność, odwaga, tolerancja, szacunek dla drugiego człowieka – to wartości, które stanowiąc będą kodeks obowiązujący podczas zajęć pozalekcyjnych, warsztatów edukacyjnych, rejsu oraz obozu żeglarskiego i staną się kręgosłupem moralnym uczniów w ich późniejszym życiu. Specyfika zadań dydaktycznych umożliwi zdobywanie wiedzy w sposób praktyczny dzięki kształtowaniu umiejętności obcowania z wodą, twórczego rozwiązywaniu problemów, czy też popularyzacji czytelnictwa i udziałowi w imprezach masowych. W ten sposób uczniowie nabędą wiedzę i umiejętności nie tylko poprzez intelekt, ale również przy udziale wyobraźni, doznań zmysłowych oraz świata uczuć. Treści kształcenia niniejszego programu ściśle wiążą się z życiem i pracą na morzu. Uczniowie podczas warsztatów edukacyjnych oraz żeglugi będą mieli możliwość prowadzenia różnorodnych obserwacji – fizycznych, biologicznych, meteorologicznych, archeologicznych itp. – w sposób prostszy i ciekawszy niż w szkolnych ławkach.

Część zajęć realizowana będzie w ośrodkach edukacji poza formalnej, w których nauka odbywa się przez doświadczanie i praktykę, w zgodzie z zasadą: Powiedz mi, a zapomnę. Pokaż mi, a zapamiętam. Pozwól mi wziąć udział, a zrozumiem. Podczas warsztatów odbędą się m.in. zajęcia dotyczące innych kultur nadbałtyckich, których celem będzie nauka tolerancji i akceptacji wobec ludzi wyznających różne religie i żyjących w odmiennych realiach kulturowych i przyrodniczych.

W ramach realizacji programu zostaną zorganizowane jednodniowe zajęcia żeglarskie w dostosowanych do tego miejscach – licznych na Pomorzu ośrodkach szkoleniowych, klubach żeglarskich, marinach. Stała współpraca z tymi miejscami pozwoli również na ich promocję, dzięki czemu będą one mogły stać się popularnymi miejscami rozwoju i propagowania wodnych aktywności. Zapoznanie uczniów z dostępnymi w najbliższej okolicy możliwościami aktywnego, a zarazem ciekawego spędzania wolnego czasu, pozwoli wzmocnić poczucie tożsamości regionalnej młodych ludzi.

Zajęcia pozalekcyjne to interdyscyplinarne zajęcia prowadzone metodą projektu edukacyjnego. Ich celem jest rozwijanie u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw, składających się na następujące kompetencje kluczowe:

a) porozumiewanie się w języku ojczystym oraz w językach obcych,

- b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- c) kompetencje informatyczne,
- d) umiejętność uczenia się,
- e) kompetencje społeczne i obywatelskie,
- f) inicjatywność i przedsiębiorczość,
- g) świadomość i ekspresja kulturalna.

Szczególny nacisk położony jest na praktyczne stosowanie nabywanych i rozwijanych umiejętności w kontekście ponad przedmiotowym oraz kształtowanie pozytywnej postawy uczniów dotyczącej aktywności, kreatywności i samodzielności w pracy nad własnym rozwojem. Przyjęta formuła zajęć pozalekcyjnych pozwala na uwzględnienie różnorodności zainteresowań i zdolności uczniów, sprzyja lepszemu poznawaniu i rozumieniu siebie oraz otaczającego świata. Zajęcia wspomagają realizację celów kształcenia ogólnego w szkole podstawowej. Niniejszy program edukacji morskiej może być modyfikowany stosownie do uwarunkowań konkretnej szkoły lub klasy. Jego założeniem jest rozwój zainteresowań ucznia, wszechstronne kształcenie i doskonalenie jego kompetencji, w tym przede wszystkim umiejętności stosowania wiedzy w praktyce oraz kreatywnego myślenia. Nadrzędnym celem programu jest przygotowanie ucznia do dalszej edukacji i kształcenia ustawicznego – edukacji permanentnej, uczenia się przez całe życie, na miarę wymogów współczesnego świata.

Program edukacji morskiej powinien w perspektywie kilkunastu lat przywrócić w społeczeństwie województwa pomorskiego świadomość tradycji morskich oraz przekazać młodzieży podstawową wiedzę i umiejętności związane z turystyką i gospodarką morską. W celu wykorzystania możliwości, jakie dla naszego kraju wynikają z dostępu do morza, wskazane jest rozwijanie gospodarki morskiej z jednoczesnym upowszechnianiem wiedzy o morzu. Dla uczniów najbardziej atrakcyjny jest bezpośredni kontakt z morzem, zarówno w ramach tradycyjnych zajęć edukacyjnych, jak i pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych form kształcenia. Należy dążyć to tego, aby wykształcić społeczeństwo znające zagadnienia morza i żyjące problematyką morską, rozumiejące znaczenie dostępu do Bałtyku i korzyści płynące z czystych i zagospodarowanych wód naszego morza. Jest to zadanie szczególnie istotne w odniesieniu do młodych mieszkańców województwa pomorskiego

Cel główny:

Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów województwa pomorskiego poprzez realizację programów rozwojowych kształtujących kompetencje kluczowe w obszarze regionalnej edukacji morskiej.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie świadomości morskiej uczniów.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- zna podstawowe informacje o morzu i żeglarstwie,
- umie bezpiecznie zachowywać się na wodzie,
- zna tradycje morskie, obrzędy oraz etykietę żeglarską,
- zna morskie dziedzictwo kulturowe Pomorza, ma świadomość specyfiki regionu,
- szanuje morze oraz pracę ludzi morza,
- jest zainteresowany rozwijaniem pasji związanych z morzem.

2. Kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych.

a) W zakresie porozumiewania się w języku ojczystym (oraz w językach obcych).

Uczeń kończący swój udział w programie:

- zna podstawowe słownictwo specjalistyczne stosowane w żeglarstwie,
- rozumie się w mowie i piśmie w różnych sytuacjach komunikacyjnych,
- samodzielnie poszukuje, gromadzi i przetwarza informacje,
- formułuje i wyraża własne argumenty w mowie i piśmie w przekonujący sposób, odpowiednio do kontekstu,
- wykazuje postawę otwartości i szacunku w kontaktach z innymi ludźmi, jest gotowy do konstruktywnego dialogu.

b) W zakresie kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- stosuje główne zasady i procesy matematyczne w typowych sytuacjach żeglarskich,
- myśli logicznie i analitycznie,
- posługuje się podstawowymi narzędziami i urządzeniami technicznymi wykorzystywanymi w żeglarstwie,
- wykorzystuje proste dane naukowe do osiągnięcia celu, podjęcia decyzji lub wyciągnięcia wniosku na podstawie dowodów,
- wyjaśnia podstawowe zjawiska i elementy przyrody w kontekście tematyki morskiej,
- jest ciekawy świata, chętnie szuka przyczyn obserwowanych zjawisk.

c) W zakresie kompetencji informatycznych.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- poszukuje, gromadzi, przetwarza i wykorzystuje informacje dotyczące tematyki morskiej,
- umiejętnie korzysta z Internetu oraz z narzędzi do tworzenia i prezentowania informacji,
- jest krytyczny i refleksyjny, odpowiedzialnie wykorzystuje media interaktywne w procesie uczenia się.

d) W zakresie umiejętności uczenia się.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- zna i rozumie silne oraz słabe strony własnych umiejętności,
- dociera do nowej wiedzy i zdobywa nowe umiejętności, przetwarza i przyswaja je,
- umie koncentrować się na zadaniu, jest zdyscyplinowany i wytrwały w realizacji celów długoterminowych,
- czerpie korzyści z różnorodności grupy oraz dzieli się nabytą wiedzą i umiejętnościami,
- organizuje własny proces uczenia się, oceniania swojej pracy oraz w razie potrzeby szuka rady, informacji i wsparcia,
- jest nastawiony na rozwiązywanie problemów, umie pokonywać przeszkody, chętnie się uczy,
- jest zmotywowany i wierzy we własne możliwości w uczeniu się i osiągnięciu sukcesów.

e) W zakresie kompetencji społecznych i obywatelskich.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- ma świadomość korzystnego wpływu aktywności fizycznej na zdrowie człowieka,
- konstruktywnie porozumiewa się w grupie, wyraża i rozumie różne punkty widzenia w duchu

wzajemnego szacunku, tolerancji, empatii i asertywności, współpracuje oraz osiąga kompromis,

- radzi sobie ze stresem i frustracją, wyraża je w sposób konstruktywny,
- jest obowiązkowy,
- ma poczucie własnej tożsamości.

f) W zakresie inicjatywności i przedsiębiorczości.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- planuje przedsięwzięcia i prowadzi je dla osiągnięcia zamierzonych celów,
- organizuje pracę indywidualną oraz współpracę w zespole,
- jest aktywny, wykazuje się kreatywnością i determinacją w realizowaniu założonych celów.

g) W zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Uczeń kończący swój udział w programie:

- zna i szanuje dziedzictwo morskie i rzeczne regionu,
- jest kreatywny, wyraża myśli, doświadczenia i emocje poprzez różne środki ekspresji (np. sztuki wizualne, teatr).

3. Treści kształcenia i procedury osiągania celów

Niniejszy program zakłada, że proces kształtowania świadomości morskiej uczniów oraz rozwijanie ich kompetencji kluczowych odbywać się będzie poprzez realizację szeregu wzajemnie przenikających się czynności poznawczych i praktycznych, zorganizowanych wokół wybranych treści morskich w ramach kilku różnych rodzajów zajęć.

Zadaniem nauczyciela jako organizatora procesu dydaktycznego jest stworzenie jak najlepszych warunków do rozwijania kompetencji kluczowych ucznia - wiedzy, umiejętności i postaw potrzebnych do samorealizacji i rozwoju osobistego, przydatnych na dalszych etapach kształcenia. Należy pamiętać, iż na proces uczenia się wpływa m.in. osobowość ucznia, jego dojrzałość, inteligencja, preferencje sensoryczne, wcześniejsza wiedza i posiadane umiejętności, motywacja oraz środowisko, w którym przebywa. Istotnym czynnikiem sprzyjającym uczeniu się jest zaangażowanie ucznia, wzbudzenie w nim pozytywnych emocji w stosunku do poruszanych zagadnień i podejmowanych działań. Ponieważ niniejszy program w swoich założeniach służyć ma aktywizowaniu ucznia do jak największej samodzielności, metody podające należy wykorzystywać w jak najmniejszym stopniu. Proponuje się, aby podczas zajęć stosować różnorodne metody samodzielnego zdobywania wiedzy przez uczniów, pobudzające aktywność intelektualną i poznawczo-praktyczną (m.in. metoda projektu edukacyjnego, metody problemowe i praktyczne). Zaleca się również stosowanie zróżnicowanych form organizacyjnych pracy uczniów: pracę indywidualną, w parach, zbiorową oraz grupową, z przewagą tej ostatniej.

Realizacji celów programu sprzyja korzystanie z różnorodnych źródeł informacji. Zalecane jest również wykorzystywanie technik komputerowych do komunikacji oraz pozyskiwania, przetwarzania i prezentowania informacji. W procesie uzyskiwania danych zarówno uczniowie, jak i nauczyciele powinni zwracać szczególną uwagę na wiarygodność źródeł, z którego one pochodzą.

Celem dodatkowych zajęć pozalekcyjnych jest rozwój u uczniów, kompetencji kluczowych w oparciu o treści edukacji morskiej, pogrupowane w pięć obszarów tematycznych przedstawionych na kolejnych stronach. Dopełnieniem tych zajęć będą wyjazdowe warsztaty edukacyjne, praktyczne zajęcia żeglarskie oraz edukacyjno-żeglarskie pikniki naukowe.

Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne prowadzone będą metodą projektu. Projekt edukacyjny to długoterminowe działanie polegające na rozwiązaniu złożonego zadania problemowego, realizowane przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela. Jest to działanie wieloetapowe, na które składa się:

a) planowanie

- wybór obszaru tematycznego projektu,
- ustalenie kwestii organizacyjnych (termin realizacji, sposób monitorowania postępów, forma prezentacji wyników, kryteria oceny itp.),
- doprecyzowanie tematu / sformułowanie pytania badawczego oraz uszczegółowienie celów projektu,
- opracowanie harmonogramu działań, uzgodnienie podziału obowiązków,

b) realizacja

- gromadzenie materiału (poszukiwanie informacji, przeprowadzenie badania itp.),
- opracowanie zgromadzonego materiału (w tym analiza i selekcja),
- c) publiczna prezentacja efektów pracy zespołu,
- d) ocena projektu (przebiegu procesu oraz rezultatów pracy).

Projekt powinien:

- dotyczyć rzeczywistego problemu, istniejącego (lub mogącego zaistnieć) w świecie pozaszkolnym, pozwalającego wzbudzić ciekawość poznawczą uczniów,
- stwarzać możliwość uwzględnienia zainteresowań, zdolności i predyspozycji uczniów,
- umożliwiać samodzielne konstruowanie wiedzy przez uczniów w procesie działania oraz uczenia się członków zespołu od siebie nawzajem,
- rozwijać aktywność, samodzielność i odpowiedzialność uczniów,
- być realistyczny – możliwy do wykonania w istniejących warunkach, z wykorzystaniem dostępnych zasobów.

Zadanie postawione przed uczniami powinno wymagać integracji wiedzy z różnych dziedzin, pozyskania informacji z różnych źródeł, dokonania krytycznej analizy i selekcji zgromadzonego materiału, wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce, zastosowania różnorodnych metod pracy, wysiłku intelektualnego ucznia (na miarę jego

możliwości), myślenia logicznego oraz twórczego, a także współpracy w zespole.

W pracy metodą projektu nauczyciel towarzyszy uczniom w procesie uczenia się, czyli tworzy warunki do pracy, dostosowuje zadanie do możliwości uczniów, monitoruje postęp prac, wspiera uczniów, motywuje ich, ale powstrzymuje się od wyręczania czy podawania gotowych rozwiązań, zachęca uczniów do aktywności, samodzielności i refleksyjności.

W ramach dodatkowych zajęć pozalekcyjnych każda grupa uczniów wybierze jeden spośród pięciu zaproponowanych obszarów tematycznych (Morze Bałtyckie / Mieszkańcy krajów nadbałtyckich / Wisłą do Gdańska / Skarby Bałtyku / Żeglujże, żeglarzu) i w danym roku szkolnym zrealizuje projekt dotyczący tematu mieszczącego się w wybranym obszarze. Wybór tematu projektu powinien być uwarunkowany m.in. zainteresowaniami i umiejętnościami uczniów, możliwą do wykorzystania bazą szkolną oraz rodzajami dostępnych pomocy dydaktycznych. Praca uczniów powinna być samodzielna i polegać na zbieraniu, analizowaniu i selekcjonowaniu informacji z różnych źródeł, a następnie wykorzystaniu zdobytej wiedzy i umiejętności w praktycznym działaniu. Praca uczniów polegać będzie również na dokumentowaniu działań, zaprezentowaniu efektów pracy całego zespołu, a także dokonaniu refleksji nad przebiegiem procesu oraz osiągniętymi rezultatami. Przed rozpoczęciem pracy należy ustalić limit czasu na prezentację wyników projektu, np. 15-20 minut. Zaleca się pozostawienie uczniom swobody w wyborze formy prezentacji (może to być np. scenka, utwór literacki, poster, makieta, podcast i in.).

Obszar tematyczny przykładowe tematy projektów uczniowskich

1. Morze Bałtyckie

- Atrakcje wybrzeża Morza Bałtyckiego

- Właściwości fizyczne i chemiczne wody morskiej
 - Ochrona wód Bałtyku
 - Korzyści płynące z położenia województwa pomorskiego nad Morzem Bałtyckim
2. Mieszkańcy krajów nadbałtyckich
- Hanza dawniej i dziś
 - Tradycyjna kuchnia mieszkańców krajów nadbałtyckich
 - Wyprawa drogą wodną z Gdańska do Wilna
 - Kultura bursztynu
3. Wisła do Gdańska
- Wisła jako szlak wodny
 - Przeszłość i teraźniejszość portu morskiego w Gdańsku
 - Historyczne i nowoczesne statki morskie
 - Praca na morzu
4. Skarby Bałtyku
- Fauna i flora Morza Bałtyckiego
 - Ryby bogactwem wód Bałtyku
 - Bogactwa mineralne pozyskiwane z dna Morza Bałtyckiego
 - Wyprawa po skarby ukryte na dnie Bałtyku
5. Żeglujże, żeglarzu
- Jacht naszych marzeń
 - Żeglarskie obyczaje
 - Słynni polscy żeglarze i ich osiągnięcia
 - Nasz projekt tygodniowego rejsu po Morzu Bałtyckim

Poszczególne grupy uczniów będą realizować odmienne treści szczegółowe (w ramach jednego z pięciu wskazanych obszarów tematycznych), wykorzystają też inne narzędzia, najlepiej dostosowane do wybranego tematu projektu. Zadaniem nauczyciela – opiekuna grupy – jest czuwanie nad tym, aby realizacja każdego projektu przyczyniała się do kształtowania świadomości morskiej uczniów oraz stwarzała możliwość rozwijania umiejętności kluczowych w zakresie: porozumiewania się w języku ojczystym (oraz – jeżeli to możliwe – w językach obcych), kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, kompetencji informatycznych, umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych i obywatelskich, inicjatywności i przedsiębiorczości oraz świadomości i ekspresji kulturalnej

Realizacja warsztatów edukacyjnych nastąpi poza systemem klasowo-lekcyjnym – będą się one odbywać w ośrodkach nieformalnej edukacji, takich jak muzea, parki tematyczne itp. Wyjazdy realizowane będą w grupach 20-osobowych; przewidywane jest jedno spotkanie dla grupy. Treści kształcenia realizowane podczas warsztatów wpisują się w 5 obszarów tematycznych, w ramach których odbywają się dodatkowe zajęcia pozalekcyjne, stanowiąc ich dopełnienie. Wizyty w interesujących, nowoczesnych ośrodkach w znacznym stopniu przyczynią się do uatrakcyjnienia oferty edukacyjnej programu. Możliwość pracy warsztatowej z wykorzystaniem specjalistycznego sprzętu i materiałów, pod kierunkiem specjalistów z różnych

dziedzin związanych z morzem, wpłynie pozytywnie na rozwój kompetencji kluczowych uczniów, a także przyczyni się do budowania tożsamości regionalnej i makroregionalnej uczestników oraz do zmniejszenia barier rozwojowych wynikających ze statusu i miejsca zamieszkania uczniów.

Warsztaty edukacyjne zakładają aktywny udział uczestników przy zminimalizowaniu tradycyjnych, podawczych sposobów przekazywania wiedzy. Głównymi zaletami pracy warsztatowej, decydującymi o jej skuteczności, są:

- uczenie przez doświadczenie,
- wytworzenie osobistego zaangażowania,
- możliwość konfrontowania własnych doświadczeń każdego z uczniów z praktyką i doświadczeniami innych.

W czasie zajęć wykorzystywane będą przede wszystkim poniższe metody i techniki pracy:

- ćwiczenia praktyczne,
- pokazy,
- gry dydaktyczne,
- symulacje,
- miniwykłady wspierane prezentacją.

Głównym założeniem warsztatów edukacyjnych jest stworzenie sytuacji umożliwiającej uczniom samodzielne zdobywanie wiedzy oraz aktywizacja grupy do eksperymentowania, wnioskowania, zadawania pytań itp. Jednym z zakładanych efektów udziału uczniów w tym rodzaju zajęć jest wzrost ich zainteresowania tematyką morską i motywacji do dalszego rozwijania swojej wiedzy oraz umiejętności w ramach tego obszaru tematycznego. Praca warsztatowa ma również służyć rozwijaniu kompetencji komunikacyjnych, umiejętności współpracy, a także integracji zespołu. Udział w wyjazdowych warsztatach edukacyjnych stwarza możliwość rozwijania umiejętności kluczowych uczniów w zakresie: porozumiewania się w języku ojczystym, kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych i obywatelskich, inicjatywności i przedsiębiorczości oraz świadomości i ekspresji kulturalnej.

Jednodniowe zajęcia żeglarskie stanowią uzupełnienie zajęć pozalekcyjnych prowadzonych metodą projektu edukacyjnego, są okazją do wykorzystania w praktyce nabytych wiadomości i umiejętności oraz sprzyjają dalszemu kształceniu kompetencji kluczowych. Dzień spędzony na łódce ma ukazać praktyczne aspekty wykorzystania omawianych zagadnień w żeglarstwie, ma dać również możliwość poszerzenia wiedzy oraz być pierwszym krokiem w zdobywaniu praktyki żeglarskiej. Przygotowywane programy zajęć powinny mieć charakter wariantowy

i być na bieżąco dopasowywane zarówno do aktualnych warunków pogodowych, jak i do specyfiki każdej grupy uczniów. Jednodniowe zajęcia żeglarskie powinny być każdorazowo realizowane na tym samym, najbliższym szkole akwenie, w miejscu przystosowanym do tego typu działań – w ośrodku szkoleniowym, marinie czy klubie.

Uczniowie uczestniczący w zajęciach powinni zostać odebrani o umówionej godzinie spod szkoły i przewiezieni autokarem na miejsce zajęć, gdzie nastąpi podział na załogi z uwzględnieniem dokonanego już wcześniej podziału na grupy projektowe. Zajęcia powinny być przeprowadzane przez doświadczonych w pracy z dziećmi i młodzieżą sterników. W miejscach realizowania zajęć należy korzystać z miejscowej kadry, co usprawni przeprowadzanie zajęć, a także przyczyni się do poznania przez uczniów miejsc w najbliższym sąsiedztwie, w których można uprawiać żeglarstwo, oraz pracujących tam instruktorów. Powinno to stanowić zachętę do kontynuowania przygody z żeglarstwem w przyszłości, co jest dalszym krokiem na ścieżce rozwijania kompetencji kluczowych i budowania poczucia tożsamości regionalnej. Udział w praktycznych zajęciach żeglarskich przyczyni się do kształtowania świadomości morskiej uczniów oraz stworzy możliwość rozwijania umiejętności kluczowych w zakresie: porozumiewania się w języku ojczystym, kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych, umiejętności uczenia się, kompetencji społecznych i obywatelskich oraz inicjatywności i przedsiębiorczości.

Pomorskie – dobry kurs na edukację. Kształtowanie kompetencji kluczowych uczniów w regionie poprzez edukację morską jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Poddziałanie 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013.

